

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevci, 1925. június 28.

Broj 25. Szám.

Okro'zno szodiscse,

stero je doszëmao pri nasi prekmurszki to'zëcsi lüdë szamo kak törvénszék bilô poznáno, sze je z-szvojm denésnyim iménom 'ze tüdi dáô szpozati, ár 'zalosztno ali isztina, nas Prëkmurec rad göri poiscse tó szodiscse, csirávno ka je dalecs. Groza vszedno obide vszakoga, kí scsé ali nê tá idti, má pravico ali nê. ár sze vszáki boji pravice, kí sze tü deli.

Zdaj pa nescsemo vu tom táli opiszati pomên té szodnje. Ka komi jo trbê, zakoga i kak deli pravice, tó nihámo na pravdényáke, csirávno ka za vszakoga nemre povedati vö vugoden szöd. Eden mednyimi more zgübiti právdo, glávno je ka sze pravica zgodí. Zdaj z-drüge sztráni scsémo poszvëlti na potrebo okro'znoga szodiscsa i tó z-tizte sztráni z-sterim nam predvidévajo competentni edno blízánye tó szodiscse, stero pa bôde zanász Prëkmurce vendar bole oddaljeno kak pa doszëmao Mariborszko. Oddaljeno záto, ár jo scséjo v edno mrtvo mesztece djászti, tó pa záto, ár edna politicsna oszeba dnesz priliko má tó vöponücati, z-sterim scsé tó mesztece na naso skodo podignoti na haszek szvoje rodbine — trgövcov.

Mí Prëkmurci pravzaprav nemamo prôti tomi nikaj csi sze okro'zno szodiscse v Ormozi szosztávi, szamo naj nász k-nyê neprikapcsijo. Maribor je za nász doszta vugodnési, csi 'ze odtoga jeszte gucs ka M. Sobota nebi mogla dobiti okro'znoga szodiscsa, ár szi Prëkmurec z tisztov potjöv obednim naküpi léko vsze tizte potrebscsine, potrebné pri vérsztvi ali bojdiszi pri drügöm dugoványi, stere v M. Soboti nemre dobiti. Z sztem szi je koncsi kaj dobrogá tüdi vcsíno. Ja ka pa naj küpi v Ormozi, lük ali csesznek, pa niti tisztoga nê v zadosztnoj kolicsini?! Prëkmurja národ je tak zadoszta vöponücani od vszë sztráni, csi pa tó edno priliko escse i má nájdti v Maribori, ka szi kaj poprav küpi léko, odtoga ga pa nê trbê prekráti z — Ormozom.

Vsze ka je prav i isztina, vendar szi je pa v seszti létaj Prëkmurje zaszlüzilo telko rekompenczáije, za szvoje nezgovorne

bremena stere nosziti more, ka bi okro'zno szodiscse v Mursko Soboto dáti. Nazádnye je pa nê szamo szamoni Prëkmurji na haszek csi sze kulturno ali vérsztveno podigne, nego tüdi szamoj drzávi, kí je tak polétaj ponoszna léko na Prëkmurje. Míszlimo csi Prëkmurje neprimerno vékse bremene nosziti za drzáve haszek je nê szrmézlívo, te je szamo edno pripoznánye od competentni tó, ka sze nyemi tüdi nikaj dá. Csi sze pri taksem nedá dokázait, gde je vendar vszedno kama sze dá tó okro'zno szodiscse, ár vszedne péneze kosta tü ali tam, te nemremo praviti, ka med vládájöcsimi li eden jeszte, kí bi nász lübo záto

ka bi nam tüdi i pomágti steo, nego nász szamo záto lübi (od-zvüna) naj mí nyemi morálno i materialno bôdemo napomöcs tecsasz, dokecs on k möcsi nepride i te tó möcs zaszebë vöponüca léko, vendar pa vszeli na naso skodo, za stero sze pa dönok nájde doszta zaszlepleni pomágtöcsöv, 'zalosztno, ali rávno med nasimi Prëkmurci tüdi.

Pokázte nam zdaj szvoje obezsano dobrovolö, gda tak vázno dugoványe csáka resenyé, vem vam je dána prilika. Tó je lékôta za lüdi, na vérsztveni napredék pa vesz Prëkmurja. Okro'zno szodiscse dosztája nász i nê drügoga.

Dobrovníkon bezárták a mészárszéket.

Doma Jozsef dobrovníki kocsmáros és mészáros a hatóság a busárusítástól egy hónapra eltöltötte. — Hogy Domát a hatóság bünteti, — ha arra méltó — ahhoz nagyon természetesen semmi közünk nincs, de nem is lehet.

Itt csak azért emelünk szót, hogy ott ahol csak egy mészárszék van s a mészáros vétkes, akkor ne a mészárszéket csukassa be a hatóság, hanem a mészárosot büntesse érdeme szerint. A mészárszék ugyanis egyik legfontosabb élelmicikkünket árusítja, melyre egészségesnek és betegnek egyaránt nagy szüksége van.

Igy tehát büntető eljárás ily formában nem méltányos, mert a fogyasztó

közönség is megszenvedti egészen ártatlanul a büntetés kellemetlen hatását. A közszükségleti élelmicikkeket árusító üzletek amúgy is különös védelme alatt állanak a törvénynek, tehát azokat nem volna szabad a közönség előtt bezárni épen ott, ahol elég nagy fogyasztó területen csak egy e fajta üzem van.

Az utóbbi időben es a most bezárt mészárszék úgy az arak, mint a minőség tekintetében és a fogyasztó közönséget kifogástalanul szolgálta ki.

Reméljük, hogy a hatóság alkalmas módon változtatni fog a helyzeten, hogy a közönség igényei ismét kielégíthetők legyenek.

Megkezdődik az agrárrevízió.

Az agrárreformügyi miniszter rendelkezése a napokban megalakult az az öt bizottság, amelynek az a feladata, hogy az ország különböző vidékein revízió alá vegyék az agrárreform és telepítés terén eddig foganatosított intézkedéseket. A revízió-bizottságok rövidesen megkezdik működésüket.

A revízió megindítása azért vált szükségessé, mert a minisztériumnak számos visszaélés jutott tudomására. Dr. Ivkovic Momcsilló agrárreformügyi államtitkár, aki a visszaéléseket a radikális-klubban is szóvátette, a beogradi Politika számára erről a következőképpen nyilatkozott:

— Az eddigi agrárpolitika egész kaoszt teremtett és a legnagyobb mulasztások történnek annak a szegény népnek kárára, amelynek joga volna a földhöz. Volt rá eset, hogy a földosz-

tással kereskedést üztek spekuláns érdekszövetkezetek, amelyek ebből csak a múlt évben mintegy félmillió dinár jövedelmet huztak. Ugyanekkor a földigénylő szegények, dobrovoljácok, rokantak évekig várhattak az elintézésre. Egyébként a dobrovoljác-telepítések körül is visszaélések történtek. Megtörtént, hogy a földmivestől elvették a földet és ál-dobrovoljácoknak adták, akik a parcellákat ismét bérbeadták a tulajdonosoknak.

Ivkovic Momcsilló dr. végül kijelentette, hogy a spekulánsok működését meg kell gátolni, a földet el kell venni azoktól, akik jogtalanul birtokolják és a helybeli szegény földmivesteknek is juttatni kell belőle. A revízió-bizottságok mindezeknek a szempontoknak figyelembevételével fogják végezni munkájukat.

Je vsze mogöcse?!

Preminöcsi mészec zádnye dní szo prisli z-Ptuja, pod voditelsztvom szvoji vucsitelov i vucsitelic solszka deca na razgléd v M. Soboto. Po razglédi szo v krcsmi g. Turka obedivali, po konca steroza szo pod vodsztvom szvoji vucsitelov lépe peszmi szpëvali, stero je vnögo lüdsztva poszlühsalo. Tó veszeljé je trpelo do firtao na péte vöre popödnévi, gda je prisla vöra za odhöd na 'zeleznisko sztánico.

Vucsitelje szprávjio deco i idejo dvá po dvá na velko ceszto krcsme Turk, gde sze orientirajo za blízányo pöt prôti sztánici. Medtem pa z szilnov náglosztjov priletí z-dvoriscsa g. Turka z konyszkim vözom eden nam vszem dobro znáni D. Lendavszki krcsmár, stero szo vucsitelje napamet vzéli, i szo vsztavili g. krcsmára, erköcs nyemi naj malo pocsáka, dokecs deca odidejo, nê da bi sze kaksá neszreca zgodila. Tó je pa nasega nam dobroznánoga krcsmára prevecs razcsémerilo, i je kricsao: »Ja ka me pa vsztávlate, ka szte te Vi?! Vi szte predmenov szamo eden vucsitel!« — Natö ga pa píta eden med vucsitelami: »Ja kaj szte pa te Vi?« — »Jesz! jesz szam eden mehrfacher milioner...« — je büo odgovor. Medtem dogödkom szo pa deca 'ze lepö sztöpalí naprê i sze je hvála Bögí nê zgödilo níkse neszreca, stero sze léko zdrznomi vucsiteli zahváli. Vendar pa csi bi za dvá policajá nê velko meszto bilô, bi kaj taksega tüdi vidli léko, i bilí napomöcs koncsi deci.

Nê dugo je minister za socialno politiko edno odrédbo dao vö, z-sterim zabráni vszem pekovszkim delavcom i tüdi szamim pekovszkim májsztrom nöcsno delo, tóje prepovë ka bi sze v nocsi krüh i 'zemla pekla. Szezná, csi bi kaj taksega, ali taksi pametni odredb nebi dávaó vö, te bi niti nebi znali ka tó ministersztvo obsztája. Vendar pa je niti nê kaj nöroga táksa narédba. Zakaj bi pa varasanci nê táksi krüh jeli k kávi steri je 'ze trikrát pöдне csüo zvoniti, csi ga je vesznicsar pred töv odredbov i ga bode poetomtoga tüdi mogao jeszti . . .

Tó je pa vsze nê tak csüde vrédno, csi do varasanci ednök tüdi priglihani z vesznicsari, koncsi v tom táli, ka do tüdi i oni „vcserásnyo“ 'zemló mogli v kávo jeszti. Ka pa te bôde, gda bodo v vársi rávnotak kokösi v necsi kradnoli (csi do je meli), kak pa v vesznici, ár — zazávájöcs sze na tó socialnoszt — policaji tüdi prosnyo scséjo dati na socialnoga ministra, naj prepovë policajom szlüzbo v nocsi delati, nego szamo po dnévi, gda vsze böge vidijo . . .

Dácsé je cëla Slovenija blüzi 115 milionov dinárov plácsala. Tó je vrédi za leto 1924., szamo tó nevëmo zakaj tak doszta, gda je v Beográdi szamo 44 milionov bilô predpiszanoi, i zakaj je szamo Prëkmurje szkoro pokrilo té predpisz. Tak je nê csüdo csi sze níkáki szkrégajo na proviziji . . .

Nyögjön mindenki!

Létünk, a megélhetés napról-napra megnehezül, érve ezalatt azonban az egyedül legjobban megterhelt gazdaközönseget. Ám-bár kevés olyan ember van, ki őszinte és beismeri ezt az igazságot, mert legtöbbje egyszerűen csak azt a feleletet adná erre, hogy egyedüli szerencsés ember a gazda, mert földje után, aránylag a békebeli adóhoz, igazán kevés adót fizet. Ezt a kijelentését a nem őszintéknek mi respektáljuk is, mert földadó tényleg magában véve nem sok, de ha már az ötszáz százalékos, százharminc százalékos és harminc százalékos állami pótdadót, rokkantadót, kereset és jövedelmiadót, mely utóbbi a kivétők kényének van kitéve, hozzászámítjuk, akkor talán mégis az őszinteség szaván be kell valaniok, hogy a gazdák huzzák a rövidebbet a terhek fizetésénél.

Érdekes a szemlélődés az árdrágítás letörése körül, mely inkább minden másnak nevezhető csak éppen árdrágítás elleni küzdelemnek nem. Az állam maga ugyan egyrészt akarja mutatni ennek készségét, jóllehet azonban másoldalt éppen az ő jóvoltából történik a legnagyobb árdrágítás praxisban. T. i. mindig akad adóalanya, mely jó arra, hogy az árdrágítás feltűnését leplezze. Ilyen adóalapot fundált ki most is a kormány, a munkásadóval, mely a magánmunkásokat végig megterheli a két százalékos adóval s az ezután járó rokkant, autonóm és állami adópótlék (30 százalékos) adó terhével, melynek pontos befizetéséért a munkaadót teszi felelősé.

Ezt az adót abban a hiszemben találták ki és emelték már törvényerőre, hogy majd a pa-

raszt azt fogja hinni, hogy ez az adó jó, mert ha a munkás jó fizetést kap, fizessen is utána adót, legalább neki kell majd kevesebbet fizetnie. Csakhogy ebben elszámították magukat az illetők, kik így gondolkodtak. Paraszt is van már olyan okos, hogy az ilyesmire csakhamar rájön. Vagy talán nem-e bele lesz számítva ez a sok adó, mely egy-egy munkás keresetének két százalékát és járulékat fogja tenni? Nem-e annyival drágább bért fog fizetni a munkaadó s nem-e ennyivel drágábban kell megfizetnie a parasztnak azt az iparcikket, melyhez már a munkásadó is hozzá lesz számítva? Bizony-bizony így lesz ez, s amikor az árak minden oldali leszorítását vártuk, szomorúan és sajnálattal, kormányzó szerveinkkel szemben, meg kell állapítanunk azt, hogy éppen annak ellenkezője történi, ami az anyira várt gazdasági konsolidációnk nyomós hátrányára van, mely kihatással nem csak földművelésre van, de

érzi következményeit éppen azért a kereskedelem és az ipar is.

S ha már ezt a szerencsétlen munkást is adóalannyá jónak találták, melyért végül is, s ezt hangsúlyozzuk, a földmives lakol meg, mert a gabonáját, állatját a mindenható börze állapítja meg valutáris vagy spekulatív oknál fogva, akkor kényszerítve vagyunk feltenni a kérdést, vajjon hová szállingózik az a rengeteg millió dinár, melyet eddig a munkásadó nemlétezésében is (az 1924. évben csak egyenes) adóként keresken nyolcszázhatvan millió dinár, tulfizetesként százkilencven millió dinár és csak egy hónapnyi vámbevétel kétszáz millió dinárnyi összege? Természetes ebben is Slovenia a legbüszköbb, mert csak az előirányzott egyenesadójának négy millió dinárban előirányzott összege után száztizenötöt hajtot be. Hová tehát az óriási összegek? Vagy csak azért a sok adónem, hogy mindenki nyögjön, jobban mint eddig?

Lezuhant a budapest-beográdi repülőgép.

Szombaton a déli órákban repülőszerencsétlenség történt Monor közelében. A Franco-Roumaine társaság egyik budapest-beográdi légvonalon közlekedő utasrepülőgépe, amely postával és egy utassal Beograd felé tartott, lezuhant. A gép orrával a földre furdódott és teljesen összetört.

A szerencsétlenség oka motorhiba volt, amelynek következtében a gép hirtelen zuhanni kezdett. A pilóta nem vesztette el lélelekkijelentését és megpróbált siklórepüléssel leereszkedni. Sikertelenül is újra visszaállítani a gép egyensúlyát és néhány kört leírva, egy

szántóföldre akart leereszkedni. A leszállás pillanatában azonban a gép megbilent és ahelyett, hogy simán leereszkedett, mintegy 15—20 méter magasságból orrával lefelé a földre zuhant. A többszáz súlyú postaszállítmány kizuhant a gépből és nagy ivben kiröpült belőle az aeroplánt vezető pilóta, valamint a gép utasa, Till János nagykereskedő is.

A felázott, puha talaj mérsékelte az esés erejét és úgy a pilóta, mint az utas — kisebb horzsolásoktól és zúzódásoktól eltekintve — sértetlen maradt.

Az olasz fasiszták hadat üzennek Afganisztánnak.

Az olasz fasiszták nápolyi szervezete legutóbbi gyűlésén viharos jelenetek között foglalkozott az afganisztáni afférrel.

Afganisztánban — mint ismeretes — benszülött rendőrök megölték egy olasz mérnököt, aki véletlenül az olasz kamara alelnökének volt a fia. Az

incidensnek diplomáciai folytatása lett, amelynek során az olasz kormány 10.000 font kártérítést s egy afganisztáni ezredet az olasz zászló előtt való tisztelgését követelte. Az afgán kormány erre a követelésre máig még nem adott végleges választ és nagyon valószínű, hogy nem fogja teljesíteni az olaszok követelését. Minthogy a meggyilkolt mérnök a fasiszta-párthoz tartozik, a fasiszták magukévá tették az ügyet és nápolyi gyűlésükön úgy a fasiszta szervezet, mint annak rohamcsapatái nevében elhatározták, hogy fey veresen beavatkoznak a kérdés elintézésébe. Táviratot intéztek Mussolini miniszterelnökhöz, akinek felajánlották, hogy büntető-expedíciót szerveznek és elküldik Afganisztánba.

Az olasz miniszterelnök még nem válaszolt a kalandos ajánlatra, de tekintettel arra, hogy Afganisztán a messzi Ázsiában fekszik és sokba kerül odáig a vasuti jegy és tekintettel még sok egyéb körülményre, amelyek rendkívül komolytalanná teszik a fasiszták tervét, valószínű, hogy le fogja fujni az akciót.

Glászi — Hírek.

— Vapanco je szpadnola. Szmrtna neszreca sze je zgödila t. m. 16-ga v Pečarovci. Sos J. Pečarovszki vért je z szvojev 'zenov i hcserjov vapno gaszno, i gda szo edno kisto vapna rávno túdi pogaszili, je prislo vrémen za jūzino meti, dokecs bode vapno do kraja vrela dotecszaz oni rávnocs jūzino oprávjio, — szo szi pogucsalí. Med jūzinov pa tá mláda 'zenszka ercsé mo'zévi, ka de ona sla pa vapno z— kiste dol pūszti oncsí do gotovo meli za nadalnye delo po jūzini. Mo'z je to odvrno, erkōcs ka de on 'ze szam sō. Dōno pa 'zenszka nevedōcs odide k vāpānci, z-kiste vapno doj pūsztsat, med sterim sze nye je poskalilo i je szpadnola v vapno, vsterom sze nyē je celi szpodnyi tao tēla tak po'zgaō ka szo jo mogli v spitao v M. Soboto pelati. Te'zke bolezní je pa ne mogla prenosziti, v petek 19-ga t. m. szo jo 'ze v nezavesztnom sztāni domō mogli pelati i je v bolecsine 20-ga mrla. Pokopaliscse je v navzōcsnoszti velicsine národa t. m. 21-ga bilō.

Pazimo na deco! Kollár J. Vaneckoga polodelca deszēlētēn szin je na hrāszit po vīcse plezo, medsterim je tak neszrečno szpadno z-vīsine ka sze je celo drobevino zgeno. Z bolečínami szo ga k zdravnikí vozilí.

A galagonya-bokor.

Elbeszélés. — Irta: B. J.

IV.

Az a másik vén ember is nyögött, de finom puha ágyon.

A deli hölgy pedig egyre rakta, kipirult arccal, lihegő kebelével.

Születés napját ünnepeltette Zsigmond ur. Minden parányi alkalmat felhasználta; kevély daccal csapott nagy dáridókat tiszteletére. Hadd lássa a környék úri népe, mind a két nemből, hogy Dusai Zsigmond ur azt cselekszi a mit akar. Gögös finnyássággal nem törődik, a lenézésre lenézéssel a kevelységgel viszonozza.

A deli hölgy fényesen butorozott szobájában már fel vannak halmozva titokban a drágaságok. Selyem, bársony-kelmék, ragyogó ékszerek, finom csipkék stb. Ha belép, ott találja és még odaadóbb ragaszkodással simul a környék leggazdagabb és legköszvényesebb vén emberéhez.

Zsigmond ur nyög puha, finom ágyán; Gazsi bátyánk nyög szénatörmelékjén; a deli hölgy táncol Hajki báróval, ki egyre suttog a fülébe:

— Én olyan fényt nem adhatok, de szerel . . .

A deli hölgy meglegyintette vállát a legyezőjével.

Maga nagy kópé. Én magának egy szavát sem hiszem.

— Térdre roskadjam előtte, itt e nagy társaság előtt? Megtegyem? Szóljon.

— No, azt ne tegye.

— Mit cselekedjem hát, hogy szavaimnak hitelt adjon?

— Semmit.

— Ezen a köszvényes vén Zsigán ugyan mi kapni valót találhat ön?

— Dusai én hozzám nagyon jó, gyöngéd, figyelmes.

— Mert két podagrás lábszárának gondját viseli.

— Miért ne tenném?

— De mi élvezet van két podagrás lábszár gondviselésében? Ön ifju, szép, az élet minden gyönyöreivel előtte áll — önnek a főváros delnői közt volna helye — és eltemeti magát e zugba — és azt mondja: »Mért ne viselném gondját a Zsiga köszvényes lábszárainak?«

— Menjén, nagy gonosz! — Én olyan kört teremtek önnek, mely méltó hozzá, felmegyünk a fővárosba; ott leszünk minden estélyen, bálon; színházba, lóversenyekre járunk. Az életnek minden öröme a mienk lesz.

— Menjén nagy gonosz — Hogyan hagynám én itt Zsigát.

— Meg a podagráját. — Ne is hagyja itt. Erre nincs szükség. — Mondtam én valaha, hogy szakítson vele? Ez nagy hiba lenne. Ön csak azt mondja neki, hogy »rongált egészségi állapota« folytán egy időre fővárosba óhajt menni. — Zsiga beleegyezik, ez kétszerkettő, mert öntöt nem képes megtagadni semmit. — Ekkor aztán feljön a fővárosba s a világ legboldogabb embere már ott várja önt,

hogy hódolatát szerelmét pici lábaihoz rakja.

— Félkilenckor menjén a parkba a jegénye-csoporthoz.

— Repülni fogok.

És folyt a tánc tovább. A suttogó pár most még nagyobb tüzzel rakta, mint eddig.

Egy szobalány jött be; egyenesen odafurakodott a deli hölgyhöz s valamit sugott a fülébe.

Kipirult arca fakó lett, mint a fal. Tompa, reszkető hangon mondott néhány szót táncosának és elhagyta az éttermet.

Ment egyenesen a juh-akolba.

Gazsi bácsi nyögött keservesen. Keze elnyulva kevert a szénatörmelékben mint egy darab fa. — Nem tudott róla semmit, hogy mellé valaki térdelt, kezét oda vette az ölébe és egy sikoltó hang azt a szót kiáltá:

— Édes apám!

(folyt. köv.)

Z-hája vszako nedelo. Naprêplacilo za fr-
mo leta v domovini: 15 Din. zvân SHS.,
18 Din v Ameriko 20 Din. Cêna anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
1-50 Din reklâme 1- mali ogaszi 0-70 Din
i dâvek. Pri vecskrát popûszt.

Rôkopiszi, ki sze ne szhrânijo i ne vrnêjo sze
posilajo:
Reditelstvo i oprâvnistvo Morszka Krajina
M A R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kêziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
kûldendôk:
M. Krajina szerkesztôség v. kiadôhivatal
M A R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap Elôfizetési ára
negyedêvre belföldön 15 Dinár, kûlföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-
kênt: szövegeköt és nyiltér 150, rendes
1- aprôhirdetés 0-70 Din és az illeték.
Tôbbszörinél engedmény.

KÖZGAZDASÁG.

Agrár-reform.

Lapunkban már többször megemlékeztünk az agrár reform körül forgó anomáliákról, legutóbb pedig bőven foglalkoztunk a »demokrata-patentrol«. Távol minden érdektől, — most is mint a multban kizárólag Prekmurjében végbemenő agrár-reformról közgazdaságilag foglalkozunk.

Dr. Hinko Krizman volt demokrata agrár reformügyi miniszternek 1925 évi február 18-án 6492 sz. alatt kiadott rendelete a dolnja lendvai herceg Eszterházy-féle 18.600 holdas uradalom felparcellázását engedélyezi. Közismert tény, hogy az uradalom felparcellázását a Janjetics Testvérek egy horvát pénzcsoport révén akarták végrehajtani fakitermelő cég köpenyega alatt. Ezen rendeletnek kettő pontja a következőképpen hangzik:

- 1) szükséges, hogy az érintett helyben az agrár érdekeltek revíziója megtörtént;
- 2) hogy az árak viszonylagosan kedvezők.

Az első pontból világos, hogy kizárólag azok vehetnének földet, akik béreltek, vagyis a mai helyzet szerint: *vegyék meg a herceg Eszterházy uradalmat a nincstelen, nyomorult földmivések, kiknek még javarészt ekéjük sincsen.* Világos az is, hogy ez a pont a szociális igazságnak a legmeszebb menő kijátszása, amely nem egyéb, mint közönséges üzlet lenne, milliós haszonnal a bank javára, de a szegény nép kárára. Annak idején rámutattunk azon tényre, hogy az agrár-reform forradalmi termék. A forradalom gyümölcse pedig elsősorban éppen ezeket a nincsteleneket illeti s nem a bankot. Az első pont három igazságtalanságot foglal magában:

- 1) a Dolnja Lendava vidéki magyarságát a vétel lehetőségétől kizárja;
- 2) megbecsteleníti a forradalom szentségét;
- 3) a nagybirtokot a bank kezére játssza s az agrár-reformot automatikusan beszünteti.

A második pont sokkal súlyosabb s éppen ez adja meg a fényes bizonyítékot arra, hogy a földmivésnek a kényerét a földet, spekuláció tárgyává teszi. Mit értünk ezalatt, hogy az árak viszonylagosan kedvezők? Mindent és semmit! Mi is lehetne ez a viszonylagosan kedvező ár? — plus vagy minus a felek javára...? A dolog természetéből világos, hogy a bank lenne az eladó, paraszt a vevő. Maga a bank a mai pénzviszonyok között óriási haszonnal dolgozik, elég lesz megemlésképben a 24—35%-ig terjedő kamatlábot megemlíteni. Ezt a kamatot a bank mindenesetre felszámítaná, de akkor még hátra volna a rezszi költség

és a nyereség. Épelméjü ember előtt világos, hogy ily módon a földnek békebeli arany valutáris árát legalább is háromszorosan ütné meg, — ime a plus a bank javára s minus a paraszt kárára.

A rendeletnek egy mellék szakasza utasítja a szerződő feleket a szerződések ministeriumi jóváhagyására. Egyszerűen és röviden a bankár demokrata párt ezeket jóváhagyná, mert a kezükben lévő banknak a kasszáját jól megdúzzasztaná. A demokrata agitátorok hangoztatták azt is, hogy az ősz vételárat 12 év alatt kell törleszteni. Ez igazán fennominális demokrata megoldás: mai papír valutában a szerződést jogilag megkötni s azt annak kötelező mivoltánál fogva 12 év alatt törleszteni. Önkénytelenül eszünke jut a medjimurjeji gróf Festetic-féle birtok eladás. A parasztságot nekiloválták a vételnek, a bank annak egyrészt beszédte s ma, mivel az eladás nincs megengedve, a fizető nem tudja hol a pénze.

Szerencsénkre, minket ez a balsors nem ért el, amennyiben a citált demokrata rendelet a radikális agrár-reformügyi miniszter *Simenovics* azt 1925 évi május 16-án 19242. sz. rendeletével *teljesen hatályon kívül helyezte és megsemmisítette.* Ezen fenti rendelet már azért is fontos, hogy a fenti népesalást megakadályozta, de egyúttal fényes bizonyítéka annak is, hogy a Radikális párt tisztába van a Prekmurjei helyzettel, amit annak rendelete a legfényesebben bizonyít. Hangsúlyozuk, hogy a klerikálisták a demokrata rendelet végrehajtása ellen nem tiltakoztak, ellenkezőleg halgattak mint finánc a zsákban, mert ezáltal remélték a távoli hajnalhasadás felébredését: *ily uton megmentjük a sloveniai püspökök hatalmas nagybirtokait az agrár reformtól*, mit igyekeznek Rómában éppen most folyamatban lévő SHS és a Keresztény egyház között kötendő „Konkurdátum”-ban megvédeni a Radikális pártnak törhetetlen akaratával szemben, minden siker nélkül, autonómia cégér alatt.

Az idő majd mindent meghoz s akkor ezen tárgyra bővebben és részletesen fogunk kitérni, hogy a panoráma teljes legyen s azt az eddig sanyargatott szegény, de szorgalmas Prekmurjei nép elé tárják a maga valóságában. *A malom lassan öröl, de biztosan!*

SZEMLÉLŐ.

Tekača (piccola)

nad 16 let starega sprejme v službo
Slavenska banka d. d.
Podružnica Murska-Sobota.

Pismene ponudbe s spričevali in potrebnimi dokumenti je predložiti do 10. julija t. l. osebno med uradnimi ura ravnateljstvu.

HALLO PRIJATEL!
ZNÁS STO JE TOU
MÁJER STEVAN
v Murski Soboti
na Radgonszkoj ceszti?
Tô je násztaresa firma szabolije i trgovina z gotovimi oblékami. Csi scsés dobro obléko po fal cêni dobiti, ali dober, garantérani i po cêni stof i caig kûpiti, te obiscsi tô Prekmurja násztareso i nászolidnêso trgovino i szabolijo, pa sze zagvûsas.

Hallo goszpé i goszpôdje!!

Csi kâ lépoga i modernoga, dobroga i po fal cêni viditi scsête, te poglednite te nânovêse Becs-ke i Pariz-ke szprotolêtne i lêtne damske krscsâke, steri szo zdâ prisli v

trgovino A. Király M. Sobota

Dobijo sze tûdi po nânizoj cêni: ti najmodernêsi fôrtoke za goszpé i deco z druka i z-glotta, nogavice za goszpé, moske i deco, perilo za goszpé i goszpôde i vsze vrszte drobno i krátko blâgo. Szlamnati krscsâki za goszpé od 100— dinarov naprê

A. Király

trg. z krscsaki, perilom i krátkim blâgom
M. Sobota (Bergerova hi'za)

! **Álljunk meg!**
! **egy pillanatra!**
Minden rendes gazdának tudnia kell azt, hogy időt, pénzt, munkát és munkást egyaránt csak úgy kímélhet a közelgő kaszálásban, ha beszerezi magának a valódi
„TÖRÖK”
KASZÁT
Éppen most érkeztek meg! Ugyancsak megérkeztek a legújabbfajta törhetetlen természetes kaszakövek Svédországból, ugyisintén „Tiroli kaszakövek” is, melyek a jó kaszához hozzá illenek. Ily jó kaszát és kaszakövet beszerezni egyedül és a legolcsóbb árban, jótállás mellett csak:
HEKLIČS ISTVÁN
vaskereskedőnél lehet
Murska Sobota.

Vsâki prâznik, nedelo, četvrték i soboto popoldan vrtni koncert. Igra ciganska godba BARANJA.

Minden ünnep- és vasárnap ugyisintén szombaton és csütörtökön délután kerti koncert. Jâtszik BARANJA.

Gostilna — Turk — vendêglôs
MURSKA SOBOTA

Eladó üzemnagyoobbítás végett egy vizierôhajtásu egy fûrészlapos keretfûrés. Üzemben megtekinthetô a tulajdonosnál:

OBÁL JENŐ
PERTOČA (Prekmurje.)

Exportna kiavnica Benko Jo'zefa z M. Sobote v Kri'zevci (Prekmurje) pokrita z „SALONITOM.”

Pokrivajte vase hi'ze z „SALONITOM” ki je najbôgsi material vedzâsnjega vrêmena pri pokrivanyi sztrehe. Lehki, trpêcsi je, obramba je najhûsim nezgodam, ognjavaren je, szploh nenûca nikaksega popravila, zâto te nâjcenêse pokrivalo za sztrehe. Zâto sze za tê pokrív nâjvéksa garancija dá. V szkladiscsi je, gde sze tûdi vsza potrebnê informâcije dâjo:

Čeh in Gáspár trgovina z mesanim blâgom in sztavbenim materialom
MURSKA SOBOTA